

KENDO

av Johan Appelberg

Det japanska svärdet var symbolen för makt och tapperhet. Svärdssmedens yrke hade mycket hög status. Han arbetade och levde för de svärd han tillverkade; lade ned sin själ i stålets smidande och härdande. Varje handling för klingan blev något annat än ett hammarslag, än ett slipstensdrag. Även baljorna till svärden blev utsökta konstföremål, ofta med inläggningar i guld och andra ädla metaller. Svärden gick i arv inom familjen och vördades ofta som religiösa föremål.

Ursprungligen bars svärdet horisontellt hängande från bältet på vänster sida. Det bars då med eggen nedåt. Härifrån utvecklades speciella tekniker att dra svärdet och i det svepande draget hugga motståndaren.

Åtskilliga fäktare utarbetade egna stilar och öppnade skolor för dem, om det hade visat sig att stilen varit effektiv i strid.

Emellertid visade det sig att sättet att bära svärdet, med eggen nedåt, hade praktiska nackdelar, bland annat att baljan snart skars igenom. Svärdet var nämligen ytterst vasst. Man vände det då och bar det i stället i bältet med eggen uppåt. Från att tidigare ha brukats huvudsakligen från hästryggen blev det nu ett svärd för fäktning på marken. Svärdets balans ändrades för att bättre passa tvåhandsfattningen och de vertikala huggen.

Härigenom utvecklades nya sätt att

dra svärdet och i själva draget utdela ett första hugg. Då det kunde göras mycket snabbt och då det gavs stora variationsmöjligheter blev det mycket effektivt.

Under den tid som nu följde framträdde flera fäktare som skapat sig ett stort namn genom sin konst. Namn som Kagehisa Ittosai Ito, Bokuden Tsukahara och Musashi Miyamoto (tvåsvärds-fäktare) har än idag en utomordentlig lyskraft.

I fäktsalarna användes riktiga svärd och man övade i allmänhet utan motståndare. Huggen utfördes var för sig och i kombinationer som sedan praktiserades i den verkliga situation som kunde uppstå.

Att man endast hade möjlighet att öva fäktningen utan motståndare medförde naturligtvis nackdelar, och mot mitten av sjuttonhundratalet började fäktarna använda viss skyddsutrustning. Till en början bestod den av ett par kraftigt vaderade handskar, men snart tillkom även ett bröstharnek och ett höftskydd. Slutligen kom även hjälmen/masken. Samtidigt med handskarnas tillkomst började man i fäktsalen, i stället för det riktiga svärdet, använda en atrapp, bestående av den ribbade bambukäppen. Dessa förändringar medförde att man nu inte längre behövde ta hänsyn till att fäktpartnern kunde skadas, utan stötarna och serierna av hugg kunde övas med full kraft på ett mycket realistiskt sätt.

Ett stort antal fäktskolor tillkom och ett så stort antal olika fäktstilar utvecklades att man snart såg sig tvungna att komma överens om att minska ned variationerna. De existerande stilarna förfinades och bearbetades så att de kunde nedbringas till ett hundratal, vilka sedan accepterades över hela Japan. Kendo började nu utvecklas ur den tidigare tekniken att bruka svärdet i strid.

forts. i nov.